

Motion till riksdagen 2022/23:1736

av **Christian Carlsson (KD)**

Ordning och trygghet i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om att rektors huvudansvar för att upprätthålla trygghet och studiero bör skrivas in i skollagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förväntansdokument mellan skola, elever och föräldrar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ordningsomdömen i svenska skolor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konsekvenstrappor och att en statlig utredning bör tillsättas för att utöka skolans möjlighet till disciplinära åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rektor lättare ska kunna stänga av och flytta elever till andra skolor samt om att en elev som har omplacerats behövs kunna flyttas för längre tid än idag, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rektor bör ges större flexibilitet och förutsättningar att utforma särskilda undervisningsgrupper och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I svenska skolor ska det råda ordning, så att barnen är trygga och behandlas med respekt. Barnen måste få vara trygga i skolan. Det är det minsta man som förälder kan begära, men det är också en förutsättning för att kunskapen ska kunna stå i fokus.

Under de senaste mandatperioderna har otryggheten i skolan ökat. Var femte elev i årskurs 9 känner sig inte trygg i skolan. Samtidigt svarar nära hälften av högstadiel eleverna att skolpersonalen inte alltid agerar när elever kränks eller behandlas illa. Det finns så många som 140 000 barn och unga som är utsatta för mobbning enligt Friendsrapporten 2022.

Vi kristdemokrater menar att det krävs en politik för bättre ledarskap på landets skolor för att klara detta. Skolledarskapet är avgörande för tryggheten på skolan. Rektors huvudansvar att upprätthålla trygghet och studiero bör skrivas in i skollagen och lärarnas befogenhet att upprätthålla ordning ska vara klar.

Lärarnas ledarskap i klassrummet är också av största betydelse för om eleverna är trygga och behandlas med respekt. Vi behöver därför fler lärare som med varmt hjärta, och fast hand talar om vad som är rätt och fel, och hur man behandlar andra. Det behövs därför mer fokus på utbildning i ledarskap och konflikthantering, både på lärarutbildningen och som fortbildning i yrkeslivet. Det råder ingen tvekan om att nolltolerans mot mobbing och kränkande beteende ska gälla i landets skolor. Den typen av trakasserier borde alltid resultera i ett samtal hem till elevens föräldrar.

Föräldraansvaret är avgörande för att skapa förutsättningar för såväl bättre skolresultat som ökad trygghet i skolan. Föräldrarna måste ta sitt ansvar genom att se till att förmedla att skolan är någonting viktigt, att ordningsregler är till för att följas och att klasskompisar ska bemötas med respekt. Det borde därför införas ansvarskontrakt eller så kallade ”förväntansdokument” mellan elev, föräldrar och skolan där det framgår vem som ansvarar för vad för att möjliggöra en lyckad skolgång.

Det behövs utöver detta fler verktyg än idag för att främja ordning och trygghet. Det är exempelvis dags att införa ordningsomdömen. Omdömena skulle påverkas av huruvida eleven kommer i tid, beteendet i klassrummet och av huruvida lärare och klasskamrater bemöts med respekt. I och med detta skulle lärare och skolledning ges större befogenhet att ta tag i ordningsproblemen. Fler elever skulle fästa större vikt vid sitt beteende och skolans uppgift att utveckla elevens kunskap om dygder och etik, förmågan att skilja mellan rätt och fel samt att bemöta medmänniskor med respekt.

Det ska finnas ordningsregler på varje skola, men det behöver också finnas sanktioner vid överträdelser, dvs. fastställda konsekvenstrappor, ska anges i dessa. Den som saboterar bör ex. själv kunna åläggas att vara med och laga skadan, och notan för det som saboterats bör skickas till föräldrarna. En statlig utredning bör därför tillsättas för att utöka skolans möjlighet till disciplinära åtgärder med syfte att skolledningarna ska kunna skriva in den här typen av sanktioner i ordningsreglerna.

I de fall där eleverna bryter allvarligt mot skolans ordningsregler eller skapar oro och otrygghet för andra elever så behöver rektorn lättare kunna stänga av och flytta elever till andra skolor, och en elev som har omplacerats behöver kunna flyttas för längre tid än idag.

Den tidigare regeringen föreslog våren 2022 att kravet skulle tas bort på att det ska finnas synnerliga skäl för att en tillfällig placering inom eller utanför den egna skolenheten ska få gälla under längre tid än två veckor, men åtgärden skulle fortfarande inte få gälla för en längre tid än fyra veckor.

En elev som tillfälligt omplaceras till en jourskola eller skolakut, där personaltäteten är högre och det finns lärare med specialkompetens, hittar ofta tillbaka till studierna i en sådan studiemiljö, men att gå tillbaka till ordinarie skolmiljö efter bara fyra veckor kan i vissa fall vara för tidigt för att eleven inte ska återfalla i sitt tidigare destruktiva mönster.

Det är inte heller rimligt att en elev som stängts av i de frivilliga skolformerna alltid ska ha rätt att komma tillbaka till skolan efter avstängningen. Inkludering till varje pris och att den som flyttats så snart som möjligt ska återgå till sin tidigare klass behöver inte i alla lägen vara det bästa, vare sig för den enskilda eleven eller för skolan. Utbildning är något som alla barn har rätt till, men det borde inte vara en rättighet att få

gå kvar på en viss skola trots att man upprepade gånger eller allvarligt bryter mot skolans ordningsregler och värdegrund.

Sverige behöver en skola med bättre ordning och respekt, så att kunskapen får stå i fokus och lärarna kan förmedla den kunskap som krävs för att våra barn ska få möjlighet att förverkliga sina drömmar. Rektor bör därför ges större flexibilitet och förutsättningar att utforma särskilda undervisningsgrupper på det sätt som bäst främjar elevernas kunskapsutveckling och därmed också tryggheten för eleverna.

Christian Carlsson (KD)